

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vzoi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Ameriški odgovor Nemčiji. - Predrzne zahteve Italijanov v Adriji. - „Piccolo“ več škodil Avstriji kot cel armadni zbor.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. maja. Uradno se poroča:
Nikjer nobenih posebnih dogod-
kov.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

6. maja. Ljudi topniški in boji pehote na robih Nozzolo (Juditarija), v zgornji dolini Astico in na Marmolati. Sovražne izgube so bile povsod občutne. Sovražni topovi srednjega kalibra so obstreljevali v Karniji kraje Paluzza v zgornji dolini Butt, a povzročili so le malo škode. V povračilo je obstreljevalo naše topništvo trg Mavten v Ziljski dolini. V bovškem odseku je napadal sovražnik z močnimi silami trdovratno naše postojanke na Kukli, a smo ga vselej vrgli skoraj na celem pozorišču. Le na desnem krilu se mu je posrečilo, da se je držal v enem našem jarku. Vzeli smo mu 43 ujetnikov, med njimi enega častnika. V odseku Gorica smo opazovali, kako se je blizu mesta hitro izpusilo na tla v sovražnih črtah neko sovražno letalo, ki so jo obstreljevali naši obrambni topovi. Precej ljudi topniški boji 7. maja v odseku Plave, kjer je obstreljeval sovražnik nek naš sanitetni zavod. Malo sovražno utrdbo na Sabotinu je večkrat zadel naš dobro namerjen ogenj. Manjši boji pehote z za nas ugodnim izhodom na Marmolati v dolini Vidente in na Vodilu (Krn). Sicer nobenih posebnih dogodkov.

Strašna kanonada na soški fronti.

Ponedeljek, dne 8. majnika. Po večdnevem večjem ali manjšem brezdnelju na soški fronti krog Gorice so danes ponoči razvili topovi vso strašno silo. Grom topov divja v tem lepem majnikovem jutru naprej. Okna žvenkečejo, ves vzduh je nasičen s tem uničujočim topniškim ognjem, ki se vali preko gor in slemenov kot vse podirajoča nevihta. Kot začasa najljubših italijanskih ofenziv. Najhujša je kanonada na dohrdovski planoti. —

Motorji naših aeroplanov neprestano
brnijo v zraku.

Resnica o zadnjih bojih na Col di Lana in v Suganski dolini.

»Innsbrucker Nachrichten« pišejo: »Agenzia Stefani« je dne 26. aprila objavila naslednje uradno poročilo: »Avstrijsko višje poveljstvo ne more preboleti izgub Col di Lana. Podvojilo je svoje napade na to točko in v svojih poročilih kopicilo laž na laž z istim neuspehom. Od dneva naprej, ko so cesarski lovci izgubili zadnji kos vrha Col di Lana in se jih je 200 udalo, je naperjen silovit ogenj podnevi in ponoči proti postojankam, katere so izgubili. Kakor hitro umolkne artiljerija, poskušajo sovražne sile neprestano obupne napade. Pri teh ponesrečenih napadih pripisujejo nasprotniki nam incijativo in da bi podprli svoje trditve, so si izmislili točko, katero imenujejo opirališče na severozahodni rebri Col di Lana in katero da so 22. aprila njih čete zopet osvojile in obranili proti vsem našim napadom. Avstrijska poročila se čuvajo, da bi natanko označila, katero je to opirališče in kje se nahaja, da tako z držnimi lažmi prikrijejo resnico. Resnica je, da je Col di Lana popolnoma v naši posesti in da so na tej višini, izvzemši vrh, vsi v naših rokah, opirališča v domišljiji sovražnega poveljstva.«

Ubogi Lahi ne vedo, kje je naše »opirališče na grebenu«, ker kot takega ga naše vojno vodstvo vedno označuje. Seveda italijanskih mrtvecev, ki leže pod njim, ne morejo več vprašati, ali maloštevilni preživeli italijanskega pešpolka št. 60, ki so se udeležili »divjih« napadov, jim lahko opirališče natanko opišejo. Leži na grebenu, ki veže Col di Lana z Monte Sief in je v načrtih zaznamovan s koto 2387. Naša poročila so krepka in kratka, vsebujejo pa vedno polno resnico. Nam ni treba ničesar prikrivati. Tudi ne o Monte Carbonille, katerega so baje vzeli Italijani (glasom njih poročila), ki je pa trdno v naših rokah. Da to prikrijejo, ne govore več o Monte Carbonille, marveč o naši postojanki na Trt. maggio. Zelo ponosni so tudi Italijani, da so ujeli 200 cesarskih lovcev, ki so se jim »udali«. Po različnih opisih gospoda Franc-

carollija v »Corriere della Sera« je bil vrh Col di Lana, katerega bi vrli Italijani sicer nikdar ne dobili, 100 stotov razstreliva poglani v zrak in rad bi vedel, če bi se gospod Fraccarolli mogel še upirati, če bi pod njegovimi nogami zažgali tako mino. Od 14 častnikov in 600 mož Italijanov, katere smo pred kratkim ujeli v Suganski dolini (Valcanai, M. Broi, Carbonile itd.), ne po mihi, marveč so jih naši vojaki zgrabili za vrat, pa v svojem poročilu ničesar ne omeni.

Danes stoje Italijani na črti S. Ana-zahodni rob Roncegno-izliv Larganre-Villa Ceschi; in kje je črta Glockenturm-S. Oswaldo-Carbonille, katero Fraccarolli sam navaja? Italijani so bili enostavno vrženi in so morali pustiti v naših rokah prej omenjeno število ujetnikov.

Italijani pa ne varajo samo svojega ljudstva z izmišljenimi dejstvi in opisi, marveč tudi svoje hrabre zaveznike. To spada k »Sacro egoismo«. Neprestano prinašajo poročila, in sicer dobro preračunana, o močni avstrijski ofenzivi, ki se pripravlja na južnem Tirolskem. 200.000 mož so baje Avstriji tam zbrali, nadvojvoda-prestolonaslednik in general po. Kövezs da sta prevzela poveljstvo itd. To se godi samo zato, da svojim francoskim prijateljem dokažejo, kako zelo so ogroženi in da ne morejo nobenega moža oddati na »enotno fronto«, in Francozi jim kot po navadi nasadejo. Resnica je, da Italijani prav dobro uvidijo, da zavezniki sedaj, po Kut-el-Amari, uporu v Dublinu, po izgubi francoskih rezerv pod Verdunom itd., ne morejo več računati na zmago, tem manj, ker tudi balkanski državi, Rumunija in Grška, nočeta iti z njimi. Zato bi radi za sklepanje miru imeli vsaj nekaj v rokah, tako Valono in ker — ker s Trstom ni nič — Trident. Zato zbirajo vse mogoče sile od soške fronte in nove čete iz notranjosti proti »Trentinu« in hočejo na vsak način napasti. To je dejstvo, ali tako prebrisani kot Italijani, smo mi že davno bili.

Napad Italijanov na Trident.

Bern. Polkovnik Stegemann izvaja v »Bundu«: Na italijanskem bojišču zasluži močno pozornost tudi naprej tridentinsko pozorišče. Italijani poizkušajo vedno na-

predovati s svojim osredotočenim napadom proti Tridentu. Potem, ko niso dosegli nobenih uspehov v Adiški dolini, kjer trdo leže, pri Lavarone, kjer niso mogli vzeti postojanke Lusern, in v dolini Sugana, kjer so jih potisnili nazaj pri St. Oswaldu, zahodno od Borgo, napadajo tem ljubejši zdaj zahodno krilo, kjer so se, kakor je znano, ustalili v dolini Ledro in napadajo zdaj severni rob doline, da bi napredovali proti Rivi. Avstrijci se neomajljivo branijo v svojih glavnih postojankah, podpirani po svojem topništvu. Italijanom se je posrečilo, da so dosegli v ozemlju Adamello, torej na desnem krilu male uspehe; športno vrlo prodirajo njih alpinci v ledenem ozemlju Adamello proti Val di Genova, postranska veja velike doline Judikarijev, z vzhoda proti dolini. Adamello je visok 3554 metrov in leži še na laški zemlji. Očitno poizkušajo dobiti izhod skozi Val di Fumo in skozi druge dolinice proti Val di Genova, da prodro skozi visoke prelaze, ki prekoračijo vzhodno od Val di Fumo 3000 do 3465 metrov visoka gorska pobočja. Tako bi bilo mogoče, da napadejo postojanke Avstrijcev severno od Lardaro za hrbtom in da izstopijo v smeri Tione-Pinzolo. Te operacije po času niso omejene in se razcepijo in ni od njih upati na viden uspeh. Vtis se pa dobi, da bi dosegli radi Lahi na Tridentinskem trajen uspeh za vsako ceno. Tudi v Dolomitih se izpreminja vojska vedno bolj v šport.

Barzilai o vlogi tržaškega »Piccolo«.

Dunaj. Z laške meje se poroča: Minister Barzilai je označil tržaški list »Piccolo« z besedami, ki si jih moramo zapomniti. List je izhajal desetletja in je izginil šele, ko je pričela Italija vojsko. Izdajatelj Mayerja, ki biva že dolgo v Rimu, so italijanski politiki in časniki tako počastili, da mu je tudi Barzilai brzojavil. V svoji brzojavki slavi Barzilai »Piccolo«, da je Avstriji v zadnjih 25 letih več škodoval, kot cel armadni zbor. Ni novo, da je zasledoval list veleizdajalske smotre, kljub temu je važno, ker potrjuje to član Salandrove vlade, ki je gotovo izvrstno poučena o spletkah irredente v Trstu. Barzilai priznava, da je laška vlada ob zvezi z Avstrijo

LISTEK.

Pismo iz Gorice.

Gorica, 4. maja 1916.

Včeraj popoldne ob petih smo imeli v mestu zopet par »obiskov« laških granat. Popoldne okoli petih so začele žvižgati proti mestu. Ena je padla v neko hišo, kjer se je nahajala gostilna. K sreči je hiša prazna, ker je bila že prej večkrat obstreljevana. Več pa jih je frčalo proti Svetemu Roku, a vse brez škode.

Letalci obeh straz pridno izrabljajo lepe jasne dneve. Vsak dan ropotajo in drdrajo nad mestom motorji, medsebojni zračni boji so na dnevnem redu. Zabave ne manjka — škoda, da je malce nevarna, — kajti vedno rado kaj pade iz zraka, kak šrapnelski lonec ali kaka kroglica. Ne bi bilo baš zdravo in prijetno, dobiti kaj v glavo, zato je pametnejše, biti ob takih prilikah lepo pod varno streho.

Včeraj sem opazil v naši hiši dobrodošle goste. Pod strešnim stropom se je vgnezdil — par lastavic! Bil sem res vesel »nosilk sreče«. Morebiti je to dobro znamenje, da so lastovke zbrale ravno našo hišo za svoj dom. Morda jo smatrajo za varno. Bog daj, da bi bilo res!

Naša ulica je precej preobrazila svoje lice — času primerno. Nekdanje trgovine

manufakturnega in dragega blaga so skoraj vse izginile. Kjer si poprej mogel kupiti le obleke, perilo in podobno, dobiš sedaj samo druge stvari, ki pri nas najbolj gredo izpod rok. Čokolado, razne sladkarije, električne svetilke, žveplenke, vojne dopisnice, razglednice in podobne drobnarije. Razne krojačice in druge ženske, ki nimajo svojemu poklicu primerne dela, so postale vse trgovke in marsikaka si bo zaslužila v svojem novem poklicu morda precej več nego v miru.

Če je bil kak stan preštevilno zastopan v Gorici, je bil to stan odvetnikov. Kakor gobe po dežju so rastle v zadnjih letih advokatske pisarne v mestu. Vojska pa je sedaj vse pobrala; mlaši so večinoma v vojaški službi, starejši pa so rajši šli proč v varnejše kraje, ker bi v mestu itak imeli le malo posla. Okrožna sodnija se je že tako preselila v Ajdovščino, v Gorici deluje le par oddelkov okrajne sodnije pod vodstvom dr. Trevisana. Tako bi za odvetnike ne bilo preveč dela v mestu in zato so vsi šli. Od vseh je ostal tu samo eden, italijanski odvetnik dr. Gollob. Slovenski so vsi šli. Ravno tako smo v mestu brez vsakega notarja, čeravno bi bil vsaj eden precej potreben. Kjer so ljudje v vedni nevarnosti, radi napravljajo — testamente.

Dal Bog, da bi se vsi kmalu lahko vrnili, notarji in odvetniki in vsi drugi bogati in ubogi begunci!

Iz mojega malega dnevnika.

(Dogodek na italijanskem bojišču priobčil Anton Kočevkar.)

(Dalje.)

Marsikomu je bila sreča jako mila, razna naključja so nanesla, da je bil človek, ko je šel za kak važni opravil izpod strehe nenadoma zadet od šrapnela ali granate, marsikdo, ki je bil pod tako ljutim ognjem sovražnega topništva, jo je slučajno srečno odnesel. Tako je nanesel konec, da je tudi marsikaterikrat huda predla. Posebno dobro imam zabeleženo, kako mi je šrapnelska krogla šla mimo glave ter zadela v bližnja vrata. Godilo se je na dan, ko je sovražnik posebno hudo prekršil mednarodno pravo, na dan ljutejšega sovražnikovega besnenja nad bolnišnico »Rdečega križa« v Semenški ulici.

Okrog 9. ure mi je naročil oče, naj grem v Alojzijeveč, seveda ako sem hotel hitreje priti, sem moral iti čez Placuto. Tako je slučaj nanesel, da sem moral to doživeti. Imam navado, da se vedno prekrizam in izročim v božje varstvo, predno grem po kakem opravilu od hiše. Kajti vem, da ako Bog ne dopusti, se nobenemu ne bo ne sreča zgodila. Kar zaslišim žvižg po zraku, in še eden, in nato še eden. Po žvižgu se nekoliko spozna o kalibru dotičnega izstrelka, slutim se, da so bili 8 cm šrapneli. Spustil sem se v tek, med tem so oni izstrelki eksplodirali, samo šrapnel 8 cm kalibra se

je bil zaril v zid in ni hotel krepat. Vedel sem, da take nekrepane izstrelke se ne sme niti dotakniti, kajti po previdnem ravnanju še sedanega c. kr. komisarja Dandinija, ki je bil dal to povelje nalepiti po vogalih, se je jako mnogo nesreč omejilo. Ko sem zagledal šrapnel v zidu, mi je bilo nekako tesno pri srcu, toda vendar sem se premagal in zbežal dalje. Komaj dospem do hiše g. zdravnika Baderja, privržiga nov izstrelak po zraku in popolnoma mimo glave mi je šel, ako bi bil jaz napravil le en korak naprej, bi ga bil dobil v glavo. Mislim, da je bila 8 cm granata, kajti jaz sem se bil skril za bližnja vrata in zaslišal grozovit pok. Koošček granate je bil zapichen od tega izstrelka v vrata. Ko sem ga hotel ven vzeti, je bal tako gorak, da ga nisem mogel niti prijeti, da bi ga bil ven vzel. Urnih korakov sem bil kmalu dospel do ulice sv. Ivana. Sedaj se je začelo šele pravo obstreljevanje. Granata za granato, šrapnel za šrapnelom, so začeli vozariti z groznim tuljenjem, ki nekaterim ljudem jako škoduje, posebno pa slabokrvnim, v Semenško, Gosposko ulico in tudi nekoliko na Korzo. Iz nasprotne strani mi je prišel nasproti c. kr. stotnik, ki je bil, kakor sem pozneje zvedel, težko ranjen, ravno ko je hotel iti v Semenšče. Po raznih ovinkih sem končno dospel domov. Moj oče je kake tri mesece prej sprejel gostilno blizu Travnika. Vedno je bila nabita Dalmatincev, Nemcev in pa Janezov. Kranjski Janezji so najraje peli to-le kitico:

pospeševala in podpirala stremljenja irre-

K letalskemu napadu na Brindisi.
Rotterdam, 8. maja. Rimske vesti o letalskem napadu na Brindisi pravijo, da se ga je udeležilo pet avstrijskih letal. Povzročena materialna škoda je baje neznatna.

Naši letalci uničili laški plavž.
Lugano. Glede na zračne napade proti Ravenni poroča »Corriere della Sera«, da so uničili naši letalci velike plavže pri Ravagliji, ki delajo pred vsem za armado. Požar je uničil vse plavže.

Razmotrivanja o italijanskih mirovnih pogojih.

List »Sera« je prinesel 25. aprila zanimiv članek. V njem se predvsem pobija mnenje, ki se na razne načine razširja po Italiji, da je vojna z avstro-ogrskim sovražnikom lahka. Temu nikakor ni tako. Borba je težka, ker je sovražnik hraber in sposoben in težko bo izvojevati končno zmago, na katero pa se moremo popolnoma zanesti. Končno se peča članek z izjavami Sheeda (bivši dunajski poročevalec in sedaj urednik »Times«, za zunajo politiko) v »Edinburgh Review«, kjer našteva mirovne pogoje entente. V teh pogojih da se velikodušno priznavajo Italiji italijanska ozemlja na južnem Tirolskem, dalje Karnijske alpe, tržaška in istrska obal ter gospodstvo na Jadranskem morju s Puljem. Visom in Valono, toda brez Reke, ki naj enako kakor Trst postane prosta luka. »To bi bil neprebavljiv obed.« Nasprotno mora Italija v Adiški dolini segati do alpskega grebena, obsegajoč tudi jezikovno mešano prebivalstvo. Ob tržaški obali mora posedati celo Istro z Reko do Julijskih alp in dalje Zader. Rešitev, kakršno predlaga Steed, je nepopolna in etnološko površna, brez upoštevanja geografije; taka rešitev bi pustila Italijo brez njenih neobhodno potrebnih strateških meja. Nikdar bi ne mogla sprejeti takih poniževalnih in nevarnih omejitev. Kot dedič Rima in Benetk mora gospodovati vrhovom alp in na Adriji. Za manjšo ceno ne bije svoje prve prave vojske! — »Idea Nazionale« z dne 27. aprila piše k Steedovemu programu: Steed noče videti, da je gospodstvo na Adriji, ki je pridružuje Italiji, popolnoma odvisno od tega, v čigavih rokah je Dalmacija, kakor je sedanja vojska jasno dokazala. Ako postane Trst prosta luka in pride Reka pod slovansko upravo, ako se polovica Istre in cela Dalmacija s svojimi otoki, izvzemši Vis, dodele novi jugoslovanski državi, potem bi bilo jadransko vprašanje, ki je za Italijo odločilnega pomena, le napol rešeno. Ustanovitev jugoslovanske države z 12 milijoni prebivalcev dalje ni vprašanje, ki bi se tikalo samo Srbije, marveč se tiče cele Evrope in morejo o njem odločiti le vlade četverosporazuma. Vsekakor bodi naglašeno, da bi bila združitev dveh po veri, običajih in duševnih smereh tako temeljito različnih prebivalstev veliko prenevarno poizkus, ki bi bil le na korist tretjim. Steed bi storil dobro, če bi nekoliko brzdal svoje slovansko prijateljstvo in vedel naj bi, da četverosporazum ne vodi vojske za uresničenje nespamet-

nih načrtov Jugoslovanskega odbora v Londonu ali Parizu. — G. Bevlone poroča v »Gazette del Popolo« z dne 26. aprila o pogovorih z jugoslovanskim agitatorjem Supilom, čegar nazori so zelo blizu Steedovim izjavam. Supilo predlaga izločitev ali nevtraliziranje čisto italijanskih delov Dalmacije potom pogodbe. Sedanja vojna je pa najbolje pokazala, koliko so vredni taki dogovori.

Tako barantajo naši nasprotniki in izdajalci Supilove vrste za medvedovo kožo. Slovenci in Hrvatje v teh krajih pa enodušno s svojim junaštvom kažejo, da hočejo do poslednje kaplje krvi braniti pravice Habsburžanov do njihove domovine. Roke proč od našega avstrijskega juga!

Odpovedana pogodba med Italijo in Nemčijo glede na varstvo del književnosti in umetnosti.

Berlin, 9. maja. (Kor. ur.) »Reichsanzeiger« javlja: Pogodba Nemčije in Italije glede na varstvo del književnosti in umetnosti kakor tudi fotografij se je odpovedala po posredovanju švicarske vlade. Pogodba se razveljavi 23. aprila 1917.

Angleži varčujejo s premožem za Lahe.
Lugano. »Corriere della Sera« poroča iz Londona: Londonska trgovska in obrtna borza je pozvala Londončane in prebivalstvo cele dežele, naj varčuje s premožem. Zavezniki, posebno Italija, so močno navezani na angleški premož; Angleži se morajo zato žrtvovati, da preskrbe lahko Italiji več premoža.

Italija pleni premoženje.
Rim, 9. maja. (Kor. ur.) Uradni list poroča o zaplenitvi vseh nepremičnin turških podanikov v Tripolitani in Cireneji, v kolikor posestniki ne stanujejo v teh kolonijah.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. maja. Veliki glavni stan: V zvezi z uspehi na višini 304 smo vzeli z naskoki več jarkov, ki leže južno od grča Termiten južno od Haudromont. Poizkus sovražnika, da pridobi zopet na višini 304 izgubljeno ozemlje z nastopom močnih sil, se je izjalovil s težkimi izgubami zanj. Ravno tako tudi niso uspeli francoski napadi na vzhodnem bregu Moze pri sedlu Thiaumont. Število francoskih ujetnikov se je pomnožilo tam na 3 častnike, 375 mož, izvzemši 16 ranjencev. Zaplenjenih je 9 strojnic. Z ostalih pozorišč se ni posebnega ne poroča, izvzemši uspešnih podjetij naših patrulj.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

8. majnika ob 3. uri popoldne. Na levem bregu Moze so se nadaljevali ponoči ljuti boji. Pri višini 304 so se zrušili divji poizkusi sovražnika pred našo obrambo; Nemci so imeli le izredno visoke izgube. Zelo živahen protinapad naših čet je pregnal sovražnika iz zveznih jarkov vzhodno od vrha 304, kjer se je ustalil včeraj. Ufeli smo do 50 Nemcev. Na desnem bregu Moze južno od gozda Haudromont smo vrgli v nočnih bojih Nemce iz največjega

dela odsekov prve črte, v katere so vdrl včeraj; ufeli smo približno 30 mož, med njimi 2 častnika. Potrjuje se, da je imel včeraj sovražnik na bojni črti nad 2 kilometra med gozdom Haudromont in utrdbo Douaumont, kjer je napadal, zelo velike žrtve. Na ostali bojni črti je bilo ponoči mirno, razen v gozdu Cumieres in od Jury zahodno od Pont-a-Mousson, kjer je zelo delovalo topništvo.

Letalci. Dve nemški letali smo prisilili v zračnem boju pri Verdunu, da sta padli; eno je padlo pri Orches, drugo, ki smo je resno poškodovali, se je moralo izkrcati južno od Azannes.

8. majnika ob 11. uri ponoči. Na levem bregu Moze se obstreljuje dalje gozd Avocourt in vsa pokrajina vrha 304 ravno tako ljuto kot prej. Naš zapiralni in ogenj strojnic je zadržal popoldne vpeljani nemški napad na naše postojanke na vrhu 287, zahodno od vrha 304. Na zahodnem bregu Moze in na Woivre ljut topniški boj. Naši topovi so uničujoče obstreljevali sovražno pehoto severnozahodno od Euvezin in južno od Thiaumont. Na ostalih pozoriščih je minul dan mirno.

Vrh 304 — zadnji steber druge obrambne črte.

Genf, 9. maja. Nemški uspehi v zadnjih 48. urah na levem bregu Moze so mogočno učinkovali na Parižane. Francoska uradna poročila izkušajo zmanjšati učinek. General Veroux graja nezdravi, pretirani optimizem minulih dni, a graja tudi sedanji pesimizem, ker bojna črta ni preveč zrahljana. Seveda, piše general, tvori višina 304 zadnji vogeljni steber druge obrambne črte. Vse naše napake se zdaj maščujejo. Jasno je, da francoske utrdbe niso varne pred krogliami težkih nemških topov, medtem ko so nemške postojanke boljše zgrajene.

Pri Verdunu.

Genf. General Bertoux piše v »Petit Journal«: Nisem med tistimi, ki sodijo o nemškem napadu na Verdun, da pomenja negotov napor sil. Sovražnik marveč napada zelo logično, četudi poizkusa včasih doseči svoj smoter ob neprimernem in ob nepravem času. Iluzorična je posest »Morte homme«, dokler ne zasedejo višine 304. Uspehi, ki so jih dosegli, se zato ne smejo maloupoštevati, a lahko preteče še en mesec ali tudi dva, preden zasedejo popolnoma vrh.

Bazelj. Vojaški sotrudnik »Basler Nachrichten« pravi o zadnjih bojih vzhodno in zahodno od Moze: Pač se zdi, da se zadovoljuje nemško vrhovno vojno vodstvo s pridobljenim prostorom pri Verdunu, a s tem še nikakor ni rečeno, da zato počiva in da ni že pričelo izpeljavati novih sklepov. Priprava napada je trdo delo, ki gre za moderno trdnjavo.

800.000 Francozov pri Verdunu.

Berlin. O zavzetju višine 304 izva-ja major Morath v »Berliner Tageblattu«: V sedanjem kritičnem času francoskih obrambnih bojev pri Verdunu je le naravno, ker se pečata obe stranki ponovno v svojih uradnih poročilih z vprašanjem izgub. Stvari stoje zdaj tako, da se porabi vedno več sil,

s katerimi razpolaga zdaj nesrečna Francija. Borilo se je 51 divizij, ki niso mogle izjaloviti napadov Nemcev; med njimi 800.000 mož francoske armade, kakor se sodi, polovica se zdaj borečega se stanja. Povsod, kjer so dosegli Nemci uspehe na vzhodu in na zahodu, so jih dosegli z nižjim številom. Zmaga le vrednost čet in njih moralna moč, ki je na naši strani vedno močnejša.

Bitka pri Verdunu še ni končana.

Bern, 9. maja. (Kor. ur.) »Temps« piše o nemških sunkih desno in levo od Moze med drugim: Boji dokazujejo, da sovražnik še ni prav nič izgubil na svoji energiji in da kljub dosedanjim visokim izgubam sestavlja vedno nove čete in jih zastavlja k navalu. Naš petrogradski dopisnik brzojavlja o kanonadah brez infanterijskih napadov na vzhodni fronti. Ali naj bi bili Nemci vzeli od tamkaj več armadnih zborov? Bodi kakorkoli, vsekakor imajo Nemci severno od Verduna moči, ki jim dovoljujejo napore. Bitka še ni končana.

Nemški plen pri Verdunu.

Kolin. »Kölnische Zeitung« poroča, da so ujeli Nemci pri Verdunu od 21. februarja 745 častnikov in 40.931 mož, zaplenili pa 193 topov in 291 strojnic.

Letina v Franciji kaže slabo.

Genf. V Franciji primanjkuje vedno bolj živil. Vlada je morala zato določiti najvišje cene; narod tudi noče kljub vladnim odredbam varčevati z živžem. Po slabi letini 1913—1914 so morali upeljati za 300 milijonov tujega žita, ravno toliko bodoče leto. Cena je od takrat poskočila za 75 odstotkov, obdelali so pa 739.000 ha manj polja kot prej. V Franciji sodijo, da pade pridelek za 20 odstotkov.

Bodoča politika Francije.

Genf. »L' Oeuvre« objavlja članek, ki se peča z bodočo politiko Francije. Članek izvaja: Francozi bi bili nemodri, nemumni, bojazljivi in topi, če bi končali mirovna pogajanja, dokler ne stoje ob Reni. Dokler ne zaplenimo nemških železnic, rudnikov, celega brodograjskega in tiskarskega stroja, velikih tvornic, dokler ne zapremo Hohenzollernov in ne razdrobimo Nemčije v celo vrsto malih kneževin, Francija ne misli na mir. Da to dosežemo, moramo korakati predvsem v Berlin.

Ženska govorila v francoskem senatu.

Genf. Francozom prijazna rumunska pisateljica Helena Bacarescu je došla te dni v Pariz, kjer je obiskala senat. V seji odseka za znanje stvari je govorila eno uro o razmerah v Rumuniji. Prvič se je zgodilo, da je govorila v francoskem senatu ženska.

36.347 Angležev ujetih.

Amsterdam. Po uradnih angleških obvestilih imajo zdaj Nemci 26.000, Avstrijci 2, Bolgari 449 in Turki 9096 ujetih Angležev.

Novi čas na Angleškem.

Amsterdam. (K. u.) Londonska poslaniška zbornica je sprejela predlog na uvedbo poletnega časa.

Smrtne obsodbe na Irskem.

Nad 150 smrtnih obsodb na Irskem.

Rotterdam. »Courant« poroča, da so obsodila vojna sodišča do zdaj nad 150 oseb na smrt. Med njimi se nahajajo skoraj vsi voditelji irskih delavcev.

London. V Dublinu so ustrelili že 4 voditelje vstaje, 22 so jih pa obsodili v daljši zapor.

London. Iz Dublina: Zaprli so John Mac Neil, predsednika prostovoljcev Sinn Feiner. Neil je bil profesor na narodnem vseučilišču.

Asquith o smrtnih obsodbah na Irskem.

Rotterdam. »Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona 8. majnika: V poslaniški zbornici je vprašal Redmond Asquitha, če ne ve, da povzročajo vojaške usmrtitve na Irskem vedno večjo ljutost med tistim delom prebivalstva, ki ne simpatizira z vstajo in če ne bi končal po zgledu, ki ga je dal Botha v južni Afriki, usmrtitve. (Klici: Čujte, čujte!) Asquith je odgovoril, da je ves čas pritiskal na vlado, naj se mlo postopa in ne zastoni. John Maxwell je v trajnem stiku z vlado, ki mu zaupa. Splošno se je naročilo, naj se omeje smrtno kazni. Zagotoviti pa ne more, da bi se ne izrekla nobena smrtna obsodba več.

Casement pred vojnim sodiščem.

Haag. »Daily Express« javlja, da se postavi Casement v 14 dneh pred vojaško sodišče. Obtožen je veleizdaje.

Angleške izgube na Irskem.

London, 9. maja. (Kor. ur.) V spodnji zbornici je Asquith sporočil, da so armada, mornarica in policija izgubile na Irskem 124 mrtvih in 388 ranjenih, 9 mož pogrešajo.

Če Janezov kranjskih ni,
Gorica padla bi,
Ali Bog ne dopusti,
da nesreča ta se zgodi.

Doma seme našel Edvarda, ki mi je pomagal nalagati pesek v male vreče, s katerimi smo potem malo podzemeljsko klet takorekoč zazidali. Komaj sva to napravila, sva zaslišala neko močno obstreljevanje v bližini. Spravila sva se na grad. Edvard je vzel s seboj daljnogled, da bi bolje opazovala. In glej kaj vidiva — štandrez pri Gorici so hudo obstreljevali. Več kakor 300 šrapnelov malega kalibra je eksplodiralo visoko v zraku seveda — brez vsake škode. Le par granat je zadelo v polno, poprišla vsa objokana k nam čez kako uro sebnjo pa Lutmanovo gostilno. Ljudje so begali vsi preplašeni semterja, neka žena je potem, ter prosila, ako bi imeli kako sobo prazno, oče ji je izročil sobo zastoni, ni nam bila mnogo v korist. Vse najhujše je želela prokletemu Italijanu, ki ji je ubil sina v štandrezu z granato. In res, Bog vsemogočni je res kaznoval nesramneža, ki ni imel nikakega vzroka obstreljevati bolnišnico »Rdečega križa«, kje so mednarodna prava? Ni mu bilo torej dovolj, da je obstreljeval bolnišnico, moral je torej še nedolžne štandrašce nadlegovati. Popoldan istega dne se je dogodil hraber čin naših možnarjev, ki bo gotovo masikje zapisan, čin, ki je prinesel Lahom pogubo, a našemu častniku, ki je motorno baterijo vodil, veliko odlikovanje. S tem častnikom sem dobro znan in mi je vse natanko povedal. Dičijo ga odlikovanja, katera je dobil na vseh evropskih bojiščih, posebno pa to, ki ga je

dobil za ta hraber čin. Pripovedoval mi je sledeče:

Bilo je dne 24. oktobra popoldne. Solnce je na vso moč pripekalo, da bi človek mislil, da se nahajamo kje v Afriki. Okrog 4. ure zabrenči telefon opazovalnega častnika. Povele se je glasilo: »Distanca... m proti kraju P. in proti kraju Sab... in.« Naši topničarji so topi nastavili na določene podatke in strel je močno zagrmel. Italijanski alpinisti so se bili skрили tiho kakor mačka v dveh kotlinah, kjer so mislili, da bodo varni. Toda bistro oko našega častnika opazovalca je to hitro zapazilo in z dvema strelji v polno je bilo ubitih nebroj mož, mnogo pa ranjenih. Bog z nami in sreča junaška.

Pozneje je bil ta častnik zopetno odlikovan ter povišan za nadporočnika. Razbil je bil namreč kletim sovragom celo baterijo, z njo vred tudi celo municijsko skladišče, ki je bilo nekoliko za baterijo. Dne 12. novembra se je prikazal nad mestom sovražen letalec. Metal je v mesto škatljice, ki so imele privezane sovražne znake zeleno-belo-rdeče, to so bili trakovi dolgi kake 2 metra in škatljica sama je bila kvadratne oblike. Pozivali so s tem prebivalstvo, naj hitro ven zbeži, ter reši vse skupaj. Podpisani je bil seveda d'Annunzio, njihov skladenatelj vremenskih poročil.

Na vogalu ulice Rastel sem opazil slučajno nekega prodajalca sladoleda. Ta človek mi je povzročil mnogo smeha. Ob vsakem strelu naših topov se je ta človek stresel. Slučaj je nanesel, da je tulila nad hišami 28 cm granata, kdor zasliši tak glas 28 cm granate, ga gotovo mraz pretrese in gledal bode, da se bode skril. Ko je ta sla-

dolar zaslišal glas granate, je ves preplašen begal semtertja, ne vedoč kam bi se skril. Konečno skoči urno pod svoj voziček, menda si je mislil, da bode pod sladoledom varen...

To so vam nekateri čudaki po mestu, posebno pa taki strahopetneži.

Neprestani koncerti ponoči in po dnevi so nam delali veselje v tem žalostnem času. Skoro vsako noč me je vzbudil ali šum granat ali prasketanje pušk in strojnic ali grmenje topov.

Sklenem, da se hočem na vsak način podati v Pevmo ali pa vsaj do onstran Soče. Proti večeru 4. novembra sem poiskal prijatelja Edvarda, ter z njim poskusil srečo. Imela sva legitimacije ter jih pokazala na onstran mostu, ki pelje čez Sočo, strazi, katera nas je naprej pustila. Vse je bilo pusto in prazno... nobene žive duše nikjer. Stopim v prvo hišo na desno nad Fogarjem in glej kaj vidim — nič drugega kakor kozo, ki je bila grozno izstradana. Odpel sem ji železno verigo ter jo peljal proti vasi Pevmi na pašo. Ko je bilo že nekoliko pozno, srečam celo četo Dalmatincev v Pevmi katerim podarim pozo. Od veselja so poskakovali, četovodja mi da za kozo, akoravno ga nisem za njo nič vprašal, 5 K. V Pevmi sem bil, dokler se je le količkaj videlo. Vsaka hiša je skoro podrtja, več ali manj, cerkev sama je isto in na splošno rečeno je vse demilirano. Tako »odrešuje« prokleti Italijan »njegov« ljudstvo. Tako jim odrešuje hišice ter pusti stradati zajete prebivalce, to so mednarodna prava! Nestetokrat se je pregrešil zoper mednarodno pravo, toda naši hrabri sinovi bodo je ubranili sovragu dospeti v te kraje.

Na morju in v zraku.

Poročilo nemške mornarice.

Berlin. Wolff: Med polizvedovanjem se je razvil boj med dvema našima torpedovkama severno od Ostende 8. majnika s petimi angleškimi rušilci; en rušilec je težko poškodovan. Naše torpedovke so se vrstile v pristanišče v dobrem stanju. Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Angleška četverojadrnica potopljena.

Boest. (K. u.) Nemški podvodni čoln je potopil angleško četverojadrnico »Jal-gatte«. Rešili so 2 častnika in 10 mož. Uroda 14 mož ni znana.

Do 2000 letal uničenih.

Berlin. »Deutsche Tageszeitung« poroča iz Curiha: »Tagesanzeiger« javlja: V tej vojski je uničenih dozdaj skoro 2000 letal in zrakoplovov. To orožje izkazuje primeroma najtežje in najkrevnejše izgube.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. maja. Uradno se poroča: Nikjer nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. maja. Veliki glavni stan: Nič novega. Vrhovno vojno vodstvo.

VELIKA RUSKA OFENZIVA.

Kodanj. Iz petrogradskih poročil in iz razmotrivanj ruskih vojaških kritikov se sklepa, da širijo Rusi poročilo o nameravani veliki ruski ofenzivi, ki jo nameravajo izpeljati z močnimi sredstvi. To so sklenili zadnje dni v ruskem glavnem stanu in je s tem v zvezi izprememba, ki je napovedana v vodstvu ruske vojske. Posebno velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču je določena velika naloga.

RUSKA OFENZIVA SE-LE PRIHODNJE LETO?

Iz Petrograda se poroča 5. maja: Iz poročila o posvetitvi krajevnega odbora zveze moskovskih zemstev in mest izhaja, da je določen rok za dobavo, ki jih mora izvršiti zveza, na 1. julij 1917. To potrjuje vest, glasom katere napoveduje ruski generalni štab ofenzivo se-le za prihodnje leto.

Ta petrogradska brzojavka pač potrjuje silno oslabele Rusije. Menda si v Rusiji ne domišljujejo, da bodeta Avstrija in Nemčija eno leto mirno čakale.

RIGA NI VEČ OGROŽENA?

Bukarešt. »Vjestnik« poroča: Ruska vlada poziva vse prebivalce Rige, ki so pobegnili, da se vrnejo, ker ni nobene nevarnosti več tam.

NEMCI NA POLJSKEM.

Lvov, 9. maja. »Gazeta Lwowska« poroča o sprejemu nemških zdravnikov v Varšavi in prinaša v izveščku pozdravni govor generalnega guvernerja, ki je med drugim rekel: »Mi nismo prišli semkaj, da osvobodimo Poljake izpod ruskega jarma, marveč da se borimo za našo veliko nemško stvar. Z veseljem pa lahko konstatiramo, da smo poleg naše velike nemške stvari mogli izpeljati tudi veliko delo osvoboditve.«

DVOJEZIČNI URADNI LIST V VARŠAVI.

Krakov, 6. maja. Iz Varšave se poroča: S 26. aprilom je začela v Varšavi izhajati priloga k »Deutsche Warschauer Zeitung«. Priloga, ki se tiska v poljskem jeziku, ima naslov »Dziennik Urzędowy Władz Cesarско-Niemieckich Generalgubernatorstwa Warszawskiego« (Uradni list cesarskih nemških oblasti varšavske generalne gubernije). V listu se objavljajo vse odredbe in odloki nemških oblasti.

ŽITNA TRGOVINA RUSIJE Z NEMČIJO SE MED VOJSKO?

Bukarešt. »Universul« javlja: Nek ruski list objavlja članek, v katerem zahteva veliko število ruskih gospodarskih politikov, naj traja žitna kupčija tudi med vojsko. List pristavlja članku, če ni ta zahteva zločinska, ker lahko Nemčija podaljša vojsko.

RUSKA DUMA — KONCEM MAJA.

Petrograd, 8. maja. Ruska duma začne svoje poletno zasedanje 28. maja in najbrže ne bo zborovala preko štirih tednov.

Na Balkanu.

Avstrijske čete v Albaniji.

Zagreb, 9. maja. Nek ugledni Albanec, ki je prej tukaj stanoval, je v navdušenih besedah opisoval odnose med avstrijskimi četami in domačim prebivalstvom v Albaniji. Vojna upra-

va se trudi, da ohrani vsa narodna svojstva Albancev in da vsi prebivalci raznih ver žive med seboj v miru. Na vse strani se grade ceste in poljske železnice, a po vaseh kopljejo vodnjake. Na vso moč se pazi na zdravstveno stanje prebivalstva. Avstrijski vojaki radi pomagajo pri obdelovanju zemlje in poučujejo prebivalstvo, kako se more zemlja bolje izkoristiti. V celoti deželni vlada popoln mir.

Novosti iz Niša.

Prihodnji teden se otvori v Nišu velika železniška postaja, katero so zgradili Nemci, a nosila bo ime kralja Ferdinanda. Otvoritev se bo izvršila na slovesen način, katere se udeleži tudi kralj Ferdinand.

Pasič v Petrogradu.

Petrograd, 9. maja. Pasič je izjavil zastopnikom časopisja, da razpolaga Srbija z nad 150.000 vojaki. Upa, da bo vojska najbrž prihodnjo jesen končana.

Pasič priznava italijansko nadvlado v Adriji.

Lugano, 9. maja. Ker so v Parizu in Londonu podane Pasičeve izjave o srbskih ciljih ob Adriji in o združitvi vseh Jugoslovancev s Srbijo napravile vročo kri, je sedaj isti državnik izjavil nekemu petrogradskemu zastopniku ruskih listov, da Srbija prizna nadvlado Italije na obrežjih Adrije in da ne zahteva nobenega vojnega pristanišča, marveč samo možnost trgovskega razvoja, čemur pa Italija ne oporeka. Različna mnenja obstojajo le glede na število vojaških opirališč, katere potrebuje Italija za obrambo svojega stališča ob Adriji. Stirišporazumne velesile podpirajo rešitev tega vprašanja v tem smislu, da bi med Italijo in Srbijo vladalo trajno prijateljstvo.

Živahno delovanje letalcev in topništva na macedonski bojni črti.

Pariz, 8. maja. »Matin« poroča iz Soluna: Na macedonski bojni črti se je razvilo zadnje dni živahno delovanje letalcev in topništva. Slabo vreme preprečuje vsak nastop pehote.

Italijani severno od Soluna.

Aleksandrija. (K. u.) »Agence Havas«: Laške čete so zasedle Bardijo, ki leži 30 kilometrov severno od Soluna.

× × ×

Grška na razpotju?

Curih, 9. maja. Švicarska brzojavna agentura poroča iz Aten: Za razpoloženje na Grškem je značilen članek vladi prijazne »Akropolis«, ki napoveduje, da mogoče nastopi preobrat v grški nevtralni politiki. List pravi: Po zadnjih brutalnih nasiljih entente na Kreti, Krfu in v Patrasu, po zadnji zahtevi naših železnic moramo biti pripravljeni na vse od strani entente. Jutri znajo priti v Atene entente čete, da odpeljejo nemškega in avstrijskega poslanika, in prav ista usoda doleti lahko tudi Skuludisa in Gunarisa. Ententa pa bo šla tako daleč in bo skušala ujeti tudi kralja. Ententa pa je na Grškem zašla v zagato in je zadela elementarno samozavest celega naroda. Skrajni čas je že, da vlada stvarjem jasno pogleda v obraz. Politika zakrivanja, kompromisov in odnehanja je pri kraju. Za Grško se gre danes za bitii ali ne biti, za neodvisnost ali odvisnost. To naj ima vlada pred očmi in nastopi ono pot, ki se sama vsiljuje. Grška stoji na razpotju.

Eententa zahteva Skuludisov odstop.

Berlin, 8. maja. »Lokalanzeiger« poroča iz Lugana: Neka gotovo inspirirana atenska vest milanskega »Secola« pravi, da misli ententa porabiti zadnja sredstva, da spravi Grško na svojo stran in vrže Skuludisovo vlado. Ta mora odstopiti že iz ozirov na varnost ententinih čet, ki si niso gotove, da jih grške čete lepega dne zahrbtno napadejo. Ententa bi bila pripravljena v vseh oziirih, tudi v finančnem, ugoditi ministrstvu Zaimisa ali Zographosa. Dopisnik tudi odkrije sredstvo, s katerim naj se samo zagrozi, in že se bo veliko doseglo. Srbska vlada naj namreč odpove srbsko-grško pogodbo in pretrže diplomatske vezi z Grško. Ententa bi se takoj pridružila temu koraku.

Italija in Grška.

Lugano, 9. maja. »Corriere della sera« javlja iz Aten: da grško časopisje, zbornica in občinstvo z nezmanjšano silovitostjo ponižujejo italijansko armado in njene uspehe. Krf menda zasede 10.000 italijanskih vojakov, katerim so albanska tla prevročila.

Venizelos ne sprejme mandata.

Bern, 9. maja. (K. u.) »Petit Journal« poroča iz Aten, da je bil Venizelos i Mitilenah izvoljen za poslanca. Venizelos je izjavil, da ne sprejme mesta v parlamentu.

Nemški solunski konzul izpuščen.

Toulon, 9. maja. (K. u.) »Agence Havas«: Na povelje zunanjega ministra so prepeljali nemškega konzula v Solunu in osobje tamošnjega nemškega konzulata, ki so bili pred nekaj meseci pripeljani v Toulon in internirani v nekem fortu, na švicarsko mejo.

Turčija v vojski.

Plen pri Kut el Amara in pri Katia.

Carigrad, 8. maja. (K. u.) Glavni stan javlja:

Iraško pozorišče.

V odseku Felahie nič važnega; od časa do časa topniški oženj. Poplava reke Tigris je uničila na obeh bregovih del jarkov; svoje smo zopet popravili. V Kut el Amari smo ujeli sledeče višje poveljnike, ne glede na ujetega vrhovnega poveljnika generala Townshenda, generala Powna, poveljnika 6. pehotne divizije, divizionarja Matios, poveljnika 30. pešpolka generala Dalmak in Hamilton in polkovnika Events, ki so poveljevali 16., 17. in 18. brigadi, in generala Smith, ki je poveljeval topništvu. Med 551 nižjimi častniki jih je polovica Evropecev, ostali so Indijci. Med ujetimi vojaki je 25% Angležev, 75% Indijcev. Dasi je uničil sovražnik pred predajo del topov in pušk in vojnega materijala in zmetal del v reko Tigris, znaša rabljiv plen, — posamezne kose smo nekoliko popravili: 40 topov raznih kalibrov, 200 strojnih pušk, skoraj 5000 pušk; uračunati se mora še velika množina streliva topničarjev in pehote; dalje dve že popolnoma popravljene ladji, ena je manjša, druga večja; 4 avtomobili, 3 letala. Del plena še ni preštet. V reko vrženo orožje in strelivo se polagoma spravlja iz reke. Kut el Amaričani, ki oslabljeni po lakoti niso mogli priti k nam, so nas sprejeli zelo slovesno s solznimi očmi; naše čete so razdelile med nje živila.

K a v k a š k o b o j i š č e.

Nič važnega. Vvodah pri Smirni je izstrelila sovražna torpedovka v družbi desetih stražerih ladij daleč od morske ožine Makri približno 100 strelcev na okolico Makri.

V zadnjih bojih pri Katiji in v vzhodno od tam ležečem Divaru, vzhodno od Sueškega prekopa, smo vzeli sovražniku 240 govedi, 120 velblodov in 47 gonjačev velblodov, 67 šotorov, 220 sedelj, 57 zabojev streliva, 100 pušk, 2 strojnici, 163 sabelj in veliko bajonetov, konserv in drugih predmetov.

Turška zmaga pri Adenu.

Carigrad, 8. maja. (K. u.) Glavni stan:

Bojišče pri Adenu.

Sovražna sila, ki jo je sestavljala pehota in konjeništvu, je poizkusila dne 10. marca presenetljiv napad na naš oddelek, ki je stal pri Asoche severno od Sej Osmana; sovražnika smo prepadli, pustil je na bojišču mrtve in ranjence. Presenetljivo so napadle 15. in 16. marca naše čete sovražnika pri Amadu, severovzhodno od Sejk Osmana. Napad se je popolnoma posrečil. Sovražnik se je branil dve uri, nato je popustil; Amad in se umaknil proti jugu, dasi se je naslanjal na podporo svojih težkih topov in križarke, zasedrane vzhodno od Amada. V tej bitki je izgubil sovražnik 7 častnikov in nad 3000 mrtvih in ranjenecv, naši so pa izgubili le 30 mož.

Avstrijske bojne sile v Armeniji.

»Obzor« poroča posredno iz ruskih virov: Turška armada, ki stoji proti ruski armadi med Trapecuntom in Erzerumom, je vnovič dobila znatna ojačenja na mostu in na artiljeriji. Tudi avstrijski možnarji s številno municijo so došli. Vojake in materijal so spravili po železnici do Angore in od tam z avtomobili po novih cestah, ki so jih med tem napravili, na fronto.

Letalci nad Port Saidom.

Kairo, 9. maja. (K. u.) Dve sovražni letali sta včeraj metali bombe v Port Said, ne da bi napravili kaj škoda. 3 civilne osebe so ranjene.

Nemčija in Amerika.

Wilson sporoči kongresu svoj odgovor danes.

Hanover. »Hannoversche Kurier« poroča iz Zeneve: Pariški listi poročajo po kablu iz Newyorka, da bo Wilson v sredo kongresu naznanil svoje sklepe glede nemškega odgovora.

Ameriška vlada in nota.

Berlin, 9. maja. (K. u.) Dopisnik Wolf-fovega urada poroča brez žice iz Newyorka 5. t. m.: Nemški odgovor je došel v več kosih in je bil tudi tako objavljen. Prvi del je napravil vsekakor neugoden vtis, toda celotno besedilo je vzbudilo bolj upanja polno čustvo. Vrednost nemških koncesij so dajo različno, toda prevladuje mnenje, da so te koncesije sprejemljive.

»Associated Press« javlja iz Washingtona, da nekateri člani kabineta namigavajo, da bodo nemške koncesije najbrže sprejete in se diplomatske vezi ne pretržejo, razun če bi podvodniki kršili nova dana povelja in bi Američani prišli v življenjsko nevarnost. Seja kabineta je trajala dve uri in pol. Kongres je noto sprejel mirno. Ker je nota dolga, je državni urad izjavil, da odgovora najbrže ne bo pred prihodnjim tednom.

Kolin, 8. maja. (K. u.) »Kolinsche Zeitung« dobi brez žice iz Washingtona: Kabinet smatra noto za neprijetno, toda zelo spretno. Pretežna večina soglašja, da spor ni mogoč. Še večje važnosti, kakor izpolnitev ameriških zahtev pa je prva nemška vredna napoved, da je Nemčija pripravljena za mir. Američane najbolj moti, ker nota jasno zahteva, da naj se nastopi proti Angliji. Ta zahteva da je očitno upravičena in zato vzbuja največje vznemirjenje. Sploh je vtis izvršten.

Wilson in Lansing študirala celo noč.

Rottterdam, 9. maja. Kakor poročajo angleški tiskarji, sta Wilson in Lansing celo noč študirala nemško noto. Nemški vladi bodo sporočili, da se razmerja ameriške vlade z Anglijo ne sme vmešavati v nemško zadevo.

Kaj si mislijo Amerikanci.

Kodanj, 8. maja. (K. u.) »Politiken« javlja iz Pariza: Washingtonske in newyorške zasebne vesti si nasprotujejo in jasno odkrivajo ameriško needinost. Na eni strani sodijo, da nemške koncesije dovolj jasno pričajo o dobri volji Nemčije in da bi znale voditi do ugodnega konca, na drugi strani pa se opozarja, da je opozoritev na Anglijo samo nezadosten izgovor. Nemčija nima pravice, da se vtika v razmerje Amerike do Anglije. Nemčija bi s svojo noto veliko več pridobila, če bi ostala pri stvari. Washingtonski Wilsonovi prijatelji izjavljajo, da smatra predsednik razprave o podvodnikih za končane. Mnogi pravijo, da ameriška vlada sploh ne bo odgovorila. V tvmnicah streliva so podvojili straže. Policijo v velikih mestih lahko v eni uri spremenijo v pehotne čete. Pa navzlic vrenju se ta trenutek ne more govoriti o kakem očitnem razburjenju ali grozeči akciji.

Wilson je na boljšem.

New York, 9. maja. »Eveningpost« znana po stikih s predsednikom piše, da se je Wilsonov položaj znatno zboljšal, kajti, če bi Nemčija kršila svoje obljube glede podvodnikov, bo takoj pretrgal diplomatske vezi, dočim bo njegova diplomacija očitno slavila uspeh, če se vse ne potopi nobena ladja z Amerikanci, kakor je njegovim nasprotnikom vzeto iz rok.

Vpoklici v Ameriki.

Washington, 9. maja. (K. u.) »Washington Post« javlja, da je Wilson v vpoklic čete iz držav Texas, Arizona in Nova Mehika. Te tvorijo z dvema nadaljnjima polkoma regularnimi četami, ki so že na poti, bojno silo 7000 mož. Vojni minister Baker je izjavil, da se je ta vpoklic izvršil, da se branijo meje pred nadaljnjimi napadi.

Ameriška nota Nemčiji.

London, 9. maja. (K. u.) Reuter javlja iz Washingtona: Ameriška nota Nemčiji slove:

Vlada je skrbno proučila noto cesarske vlade z 4. maja. Posebno je vzela v vednost namen cesarske vlade odrediti najskrajnejše ukrepe, da se omeje vojne operacije za dobo vojske na boj z vojnimi silami vojskujočih se držav in da je sklenila naložiti vsem svojim poveljnikom na morju omejitve, ki jih zahtevajo določila mednarodnega prava, kar je zahtevala vlada Združenih držav v vseh mesecih, odkar je napovedala cesarska vlada 4. maja 1915 tisto podvodno vojsko, ki jo zdaj na srečo opusti. Vlado Združenih držav so v njenih potrpežljivih stremeljenjih, da kritična vprašanja, ki so nastala vsled te politike in ki ogrožajo dobre razmere med obema državama, dovoda do prijateljske poravnave, vodila čustvena prijateljstva in se je zato zatajevala. Vlada Združenih držav se zanaša, da se bo odslej ta izjava vestno izpolnjevala. Sedanja izprememba politike cesarske vlade je primerna, da odstrani največjo nevarnost, ki bi lahko povzročila prekinjenje dobrih razmer med Združenimi državami in Nemčijo. Vlada Združenih držav smatra potrebno izjaviti, da smatra kot gotovo, Nemčija ne more misliti, da bi bilo vzdrževanje novo napovedane politike kakorkoli odvisno od poteka ali od uspehov diplomatskih pogajanj Združenih držav ali katerekoli druge vojskujoče se države, dasi bi se lahko nekatera mesta v notni cesarske vlade 4. majnika tako tolmačila. Da se izognemo mogočemu nesporazumu, naznanja vlada Združenih držav cesarski vladi, da niti trenutek ne misli, oziroma da ne more razpravljati o tem, da

bi bilo spoštovanje pravice ameriških državljanov na visokem morju po nemških mornariških oblastih količkaj ali v najmanjši meri odvisno od nastopa kake druge vlade, ker odgovornost glede na pravice nevtralec in ne vojskujočih je individualna in ni skupna, je absolutna in ne relativna.

Opazka Wolffovega urada: Kakor smo doznali, nota nemški vladi še ni predložena.

Posojilo zmage.

Se teden dni ima prebivalstvo priliko za redno podpisovanje četrtega vojnega posojila, ki mu splošno pravijo »posojilo zmage«. V naprej se sme reči, da se nam ni bati razočaranja, kajti vsi krogi se v polni meri zavedajo svoje dolžnosti in po najboljših močeh prispevajo k okrepitevi vojnega zaklada. Vsekakor se kažejo med podpisovalci bistvene izpremembe, ki izvirajo iz gospodarskih razmer in so zato popolnoma umljive. Tako utegne biti topot manj srednjih podpisovalcev, ki so za prejšnja vojna posojila podpisali po 2000 K. To so srednji trgovci in obrtniki, katerim sedaj primanjkuje blaga oziroma surovin. Tu deluje tudi vpliv novih organizacij, posebno v aprovizacijskem gospodarstvu. Isto velja za del velikih podpisovalcev, pri čemer pa treba takoj naglasiti, da so se pritegnili med milijonske podpisovalce čisto novi krogi, tako da so dosegli podpisi od milijona navzgor že pred dnevi višino 1200 milijonov kron. Vsekakor pa manjka med velikimi podpisovalci še približno 50 imen iz liste prejšnjih posojil; no, v enem tednu se lahko še marsikaj izpopolni. — Živahna in zelo uspešna akcija se vrši sedaj med veleposestvom, kateremu bo dobiček iz vojnega posojila gotovo zelo dobrodošel.

Kako je z vojnim posojilom na Ogrskem, se še nič ne vé. Ogrska je izkoristila v sedanji vojni zelo ugodne konjunktore in se bo topot pač potrudila, da bo z močeno kvoto udeležena tudi pri vojnem posojilu in ne samo ob drugih prilikah.

Vsi, vsi moramo storiti svojo dolžnost, da bo naše IV. vojno posojilo res pomenjalo neoporečno sijajno zmago na gospodarskem bojišču. To velja posebno za tiste, katerim vojna ne le ni prinesla nobene gmotne škode, marveč še velike zaslužke in dobičke. Kdor ima denar, hranilne vloge ali kakršnekoli vrednosti, ki se dajo izpremeniti v denar, je svoji časti dolžan, da si ne pomišlja in nemudoma da vse domovini na razpolago. Pokažimo sovražnikom, da je habsburška država iz enega kova, da je trdna in nezlomljiva, ker je zvesta sama sebi.

Odbor »Katol. tiskovnega društva« v Ljubljani je v seji 9. maja sklenil podpisati 19.000 K četrtega vojnega posojila. (Poprej 51.000 K, skupno torej 70.000 K.)

Njegova presvetlost Hugo knez Windisch-Grätz je podpisal pri C. kr. priv. splošni prometni banki en milijon kron IV. avstr. vojnega posojila, in sicer polovico pri podružnici tega zavoda v Ljubljani in polovico pri podružnici v Gradcu.

Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani so med drugimi podpisale sledeče stranke: Tvrdka Karol Pollak, tovarna usnja v Ljubljani, 1.000.000 K (pri drugih subskripcijskih mestih 150.000 K, skupaj torej na četrto vojno posojilo 1.150.000 K); neimenovani župni urad na Kranjskem 200.000 K; Anton Mohorič, Ljubno, 1000 K; Občina Ribno 3000 K; Občina Spod. Idrija 10.000 kron; Občina Knežak 20.000 K; ženska, ki je dala svoj zadnji prihranek, 1000 K; Občina Podraga 1000 K; Občina Col 2000 K; N. N. v Ljubljani 1000 K; Gospodarski odbor podobčine Sanabor 1000 K; Dr. Franc Dolšak, Ljubljana, 1000 K; Občina Lož 1000 K; Občina Črni potok 1000 K; Občina Studenec pri Radni 6000 K; Občina Čekovnik pri Idriji 1000 K; Občina Preserje 10.000 K; Občina Velike Lašče 1000 K; Občina Koroška Bela 1000 K; Občina Cerklje 5000 K; Občina Kotredež 1000 K; Občina Mokronog 4000 K; Andrej Groblar, št. Jurij, 4000 K; Občina Brusnice 3000 K; Občina Rudnik 4000 K; Jakob Jan, Gorje pri Podhomu, 5000 K; Anton Jankar, Podreče, 2400 K; Anton Lokar, Polje pri Višnji gori, 1000 K; Ivan Milač, v vojni, 1000 K; Helena Šteblaj, Rudnik pri Ljubljani, 2000 kron; Josip Zelnik, Čemšenik, 400 K; Občina Horjul, 600 K; Občina Mengeš 5000 kron; Občina Podgora pri Kočevju 1000 K; Občina Sv. Katarina pri Trzinu 1000 K; Ana Lebar, Ljubljana, 100 K; Vojni gasilni zaklad kranjske deželne gasilske zveze v Ljubljani 2000 K; Marijana Ovičar, Ljubljana, 500 K; Župni urad Koprivnik 900 K; N. N. v Ljubljani 1000 K; Janez Sajovic, Ljubljana, 2000 K; Mina Smukavec, Česnjica, 3000 K; Franc Grošelj, Medija-Izlake, 1600 K; Občina Banja Loka 1700 K; Občina Dedni dol 500 K; Občina Trebelno 700 K; Občina Smuka 200 K; Občina Šenčur 800 K; Občina Mekinje 2200 K; Občina Vojako 300 K; Občina Turjak 300 K; Občina Trebnje 2500 K; Občina Brusnice 300

kron; Občina Ustje pri Vipavi 400 K; Občina Mirna 900 K; Lovrenc Remic, Zavratac, 100 K; Občina Dole 2000 K; Občina Planina 5000 K; Občina Vič 5000 K; Občina Predoslje 1500 K; Občina Bukovje 4000 K. Potom Kreditne zadruge v Ljubljani so pri Kranjski deželni banki v Ljubljani podpisale: Franc Pavčič, Gatina pri Grosupljem, 1000 K in Franc Heinrihar, Trata, 5000 K četrtega vojnega posojila. Skupno je podpisalo dosedaj pri Kranjski deželni banki 143 strank 3.950.900 K četrtega vojnega posojila.

Češka industrijska banka je podpisala za lastni račun 4.000.000 K na IV. avstrijsko vojno posojilo, (torej na vsa štiri posojila skupaj za lastni zavod 10 milijonov kron.) Od strank se je med drugimi subskribiralo: Osrednja zveza čeških kmet. društev 1.000.000 K; H. B. d. d. K. 1.000.000 K; Moravska deželna blagajna 400.000 K; Českomoravska tovarna strojev 200.000 K itd. — Pri ljubljanski podružnici se je med drugimi podpisalo: Mestna hranilnica ljubljanska 200.000 K; J. Z. 37.000 K; Knezoškofijski ordinarijat ljubljanski, tu, 7000 K; K. W. 20.000 K; M. Rosner in drug, tu, 20.000 K; Okrajna hranilnica in posojilnica Škofja Loka za lastni račun 25.000 K, za Rafael Thaler, posestnik in trgovec, Škofja Loka, 5000 K; Pavle Demšar, Valterski vrh, 1000 K; gospod I. N. Koceli, Škofja Loka, 500 K; Gospodična Ilse Hallada, Škofja Loka, 100 K; Mihael Kržišnik, Bukovi vrh, 300 K; A. Guzelj, Škofja Loka — Karlovec, 2000 K; E. Š., Ljubljana, 1000 K; A. M. 300 K; J. Š. 400 K; Konrad Pecher, trgovec, Škofja Loka, 1000 kron; Ivan Šavnik, trgovec, Kranj, 2000 K; Mizzi Malle, Bled, 5000 K (skupaj 10.000 kron); Franc Kalan, Škofja Loka, 1000 K; Kat. Mušič, Trzin, 2000 K; K. Mrak, Volče, 1400 K; Fr. Bernik, Škofja Loka, 500 K; I. Babnik, Dravlj, 200 K; I. Košir, Škofja Loka, 1000 K; M. Brtoncelj, Godišče, 200 kron.

Pri podružnici c. kr. priv. avstr. Kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani so med drugimi podpisali IV. avstrijsko vojno posojilo: 30.000 K gospa Melanie Luckmann, Ljubljana; 20.000 K gosp. Josip Schneider, veletrgovec, Ljubljana; 10.000 K g. V. Treo, arhitekt in mestni stavb. mojster, Ljubljana; 10.000 K g. Ant. Stacul, Ljubljana; 10.000 K g. ing. Hanno Luckmann, Jesenice; 6000 K ga. Jospina Flarin, Žužemberk; 3000 K g. c. svetnik Ivan C. Röger, Ljubljana (na vsa štiri posojila 15.000 K); 4000 K g. dr. Erich Mühleisen, c. kr. fin. tajnik in c. kr. nadporočnik, Novo mesto (skupno 10.000 K); 10.000 K g. Ferd. Schmitt, veletrgovec, Ljubljana; 5000 kron g. Janko Popovič, trgovec, Ljubljana.

Dnevne novice.

— Imenovan je za višjega pisarniškega predstojnika pri okrožnem sodišču v Novem mestu pisarniški predstojnik g. Henrik Abram.

— Poklic črnovojniških potrjenjcev. Ker v javnosti marsikje prevladuje mnenje, da je treba poklica pri ponovnem pregledovanju potrjenj črnovojniških letnikov 1897. do 1866. pričakovati v kratkem se ponovno poudarja, da je imenovanemu pregledovanju namen, da se že sedaj zagotovi nepretrgano dostavljanje perijodičnih (od časa do časa) nadomestkov za armado na bojišču tudi za poznejše čase in da najbrž ni pričakovati poklica tistih, ki bodo potrjeni pri tem pregledovanju, preden ne bodo v glavnem končana žetvena dela.

— Prosta službena mesta na državnih srednjih šolah. Naučno ministrstvo razglasa, da se ima na državnih srednjih šolah (gimnazijah, realnih gimnazijah in realkah) provizorično zasesti: 147 učnih mest z nemškim učnim jezikom, 9 učnih mest z italijanskim, 8 učnih mest s hrvaškim in 6 učnih mest s slovenskim učnim jezikom. Pri tem provizoričnem zasedenju se definitivnih ali provizorično imenovanih učiteljev (profesorjev) ne bo premeščalo na druge zavode. Kot prosilci pridejo v poštev samo supletenti (asistenti), ki so popolnoma učno usposobljeni za srednje šole in so vsaj dve leti že pred začetkom učili na kaki državni ali drugi šoli, ki ima pravico javnosti. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 15. junija potem onega deželnega šolskega sveta, v čegar službenem okolišču so doslej učili. V prošnji je treba navesti tudi deželo, v kateri bi radi učili. V aktivni vojaški službi stoječi se lahko prijavijo z navadno vojno dopisnico. Natančneje glede nameščenja in plače pri dež. šolsk. svetu (št. 2543).

— Pomanjkanje podplatov. Pri trgovinskem ministrstvu se je oglasila velika deputacija čevljarjev, ki je opozarjala na

veliko pomanjkanje usnja za podplate. Čevljarji z delom svojih rok ne morejo najti kruha za svoje družine. Čevljarska organizacija predlaga, da se pomnoži število zaplenilnih komisij, prepove prodajo usnja za podplate, znižuje najvišje cene za prosto usnje za podplate in da na razpolago 25% močnejšega usnja za podplate. Dosti se je govorilo o draženju usnja. Minister, poln interesa za to stvar, je obljubil rešitev kakor hitro mogoče.

— Smrtna kosa. Umrli je sin madžarskega poslanca Kolomana grofa Tisze in nečak ministrskega predsednika Štefana grofa Tisze, Mirko grof Tisza. — Umrli je v št. Ilju v Slov. Goricah 68letna vzorna gospodinja Ana Stelcer, mati znanega hotelirja. — V Celovcu je umrl dež. stavbni svetnik in bivši občinski svetovalec Rudolf Kubik, star 58 let. — Nagloma je umrl v Celovcu višji finančni svetnik in finančni prokurator dr. Friderik Fossel p. l. Arthenfels. — V Abstalu je umrla šolska sestra Marija Elekta Strumbel, stara 52 let. — V Gradcu je umrl infanterist Tomaž Hafner, star 22 let. — Umrli je v celovški bolnišnici vojaški delavec Ant. Cerogol iz Kopra.

— Iz Koroške. »Freie Stimmen« objavljajo: Sodišče c. in kr. armadnega poveljstva naznanja: Glede na svoj čas objavljeno notico o aretaciji treh duhovnikov krške škofije prosimo, naj se objavi: Župnik Anton Sturm z Brda pri Smohoru je bil obsojen po sodišču c. in kr. armadnega poveljstva zaradi hudodelstva motenja javnega miru po § 65. a k. p. na težko in poostreno ječo 18 mesecev. To rabsodbo je potrdil pristojni poveljnik in je postala pravoveljavna. Celovec, 8. majnika 1916. Voditelj sodišča: Seeliger, major avditor. —

— Samoumor vojaka. V Judenburgu na Štajerskem se je ustrelil četovodja 17. pešpolka Robert Trunkel. Pokopan je bil v petek 5. t. m.

— Župan in predsedniki žetvenih komisij ne bodo vpoklicani. Poljedelski minister Zenker je v pogovoru z zastopniki avstrijskih poljedelcev naznanil, da po odločitvi vojnega ministrstva župani in predsedniki žetvenih komisij ne bodo pritegnjeni k črnovojniškemu službovanju. Tisti pa, ki so že bili vpoklicani, se bodo potom reklamacije oprostili vojaške službe.

— Mariborski mestni šolski svet je prepovedal šolske maše kakor sploh šolarjem vsako skupno obiskovanje cerkva. Kot vzrok navaja nevarnost bolezni. Pozor!

— Zborovanje nemških nacionalcev v Gradcu. V soboto dne 13. maja priredi društvo nemških nacionalcev za Avstrijo prvo javno društveno zborovanje v Gradcu, na katerem bo govoril nemški poslanec Wolf o vojnem položaju, poslanec Pachner pa o gospodarskih vprašanjih.

— Dramatično društvo v Mariboru ima svoj redni letni občni zbor dne 21. maja ob 8. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma.

Več sladkorja za gotove vrste delavcev in bolnike. Včerašnja naredba trgovinskega ministra, da imajo odslej na mesec dobiti 1 kilogram 5 osmink sladkorja (doslej 1 in 1 četrt kilograma) obrtni delavci v nepretrganih obratih, delavci v rudnikih in plavžih, železničarji in poštni uslužbeni, ki imajo vožnjo in turnus službo ponoči, stabilizirani in nestabilizirani delavci v železniških delavnicah, v kolikor se gre za nepretrgane obrate in končno gozdarski delavci, ki vsled svojega dela več kakor en dan ostanejo zunaj svojega navadnega bivališča. Za bolne in zdravilišča potrebne osebe lahko zdravnik odredi večjo množino sladkorja.

— Bivši državni poslanec Julij Prochaska je včeraj umrl na Dunaju, star 53 let.

Učiteljica obsojena na smrt. »Risveglio Tridentino« poroča, da je vojno sodišče obsodilo na smrt vpokojeno učiteljico Marijo Danieli, ki je bila pa potem od poveljnika pomiloščena v 10letno težko ječo. Obsojenka je hujskala proti nabiranju kovin in proti cesarju.

Karte za obleke uvedejo v Nemčiji za manj premožne sloje.

Primorske novice.

— Osebnosti. Trgovinski minister je imenoval računskega svetnika pri pomorski oblasti Karla Peteani za računskega nadsvetnika, računskega revidenta Franca Maček pa za računskega svetnika.

Goriški deželni uradniki. Veliko število državnih in mestnih uradnikov in uslužbenecv v Gorici bilo je odlikovano v zadnjem času v priznanje posebnih zaslug v službi tik bojnega polja, kar je tudi popolnoma v redu. Temveč je čudno, da se ni slišalo ničesar v tem oziru o deželnih uradih. Znano je pač, da niso vsi deželni uradniki na Dunaju. Tako je n. pr. oboje go-

riške deželne umobolnice skozi sedem mesecev hrabro v najnevarnejših časih v Gorici službovalo in za zavod skrbelo, dokler se ta ni konec preteklega leta premestil na Moravsko. Še dandanes imamo deželni urad v Gorici, ki čeravno služba tam ni prijetna, deželi v prid uraduje. Je res zelo čudno, da se nobeden teh junakov ne dimisli.

Ljubljanske novice.

SOMEŠČANI

Mestna aprovizacija je uvedla prepotrebno akcijo za preskrbo ubožnih rodbin s ceninimi živili. Doslej je izbranih že 561 rodbin, katerim se že odajajo živila 40 do 60% pod lastno nabavno ceno. Ustanovil se je v to svrhu poseben fond, v katerega so prispevali doslej poleg mestne občine dežela in nekateri denarni zavodi. Na ta način nabrana sredstva pa utegnejo zadostiti le za par kratkih mesecev in le za zelo omejeno število potrebnih rodbin. Ako naj torej prepotrebna akcija ne usahne predčasno, ako hočemo v resnici pomagati vsaj preko najtežjih mesecev onim, ki bi morali sicer zapasti najhujši bedi, tedaj mora priskočiti na pomoč vsak imovitejši meščan, četudi le s skromnim prispevkom.

Visoko c. kr. deželno predsedstvo je spričo tej nujni potrebi dovolilo podpisane mu za dobo petih mesecev razpis

prostovoljnega davka na krušne in sladkorne izkaznice

na ta način, da se bo od 15. t. m. počenski sprejemal pri krušnih komisijah prostovoljen prispevek 10 vinarjev od vsake posamezne izkaznice.

Obvezan in prisiljen v ta prispevek ni nihče, naravnost oproščeni so pa samoposebi umevno vsi krogi, ki samitežko izhajajo v boju zoper obstoječo draginjo.

Kdor pa brez občutne težave zmora ta skromni prispevek, ta naj se mu ne odtegne! Deležen bo dobrega in plemenitega dela!

V tem smislu apelujem na srca someščanov!

V Ljubljani, dne 9. majnika 1916.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Ij Odlikovan Ljubljčan. G. Fr. Sterle, narednik pri 53. pešp., sin hišnega posestnika Franc Sterle-ta, Breg št. 2, je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. Hrabremu junaku iskreno čestitamo! Ponošni smo na naše vrle Ljubljčane.

Ij Prodaja govejega mesa pri mestni aprovizaciji. Danes je začela mestna aprovizacija z nadrobno prodajo govejega mesa. Prodaja je namenjena pred vsem onim zasebnim strankam, ki pri mesarjih sploh ne morejo dobiti mesa, ali ki ga ne dobe v malih množinah. Praviloma se oddaja pri mestni aprovizaciji posameznim strankam le po 1/2 kg mesa. Prvi dan je bilo postreženih čez 500 strank. Promet se je vršil urno in gladko. Jutri, v četrtek, se prodaja nadaljuje. 1 kg mesa stane 4 krone.

Ij Neznosna draginja obuvala. Usnje se je tako podražilo, da so revnejši ljudje v hudih skrbah, kako naj si nabavijo obuvala. Kdor ima šolo obiskujoče otroke, stori prav, ako jih pošilja bose k pouku, kakor se to godi že od pamtveka po deželi. S tem se mnogo prihrani, otroci si pa utrdijo svoje zdravje. Naj bi se tozadevno po šolah vplivalo na mladino, pa bi bila ta navada kmalu udomačena. Saj v teh težkih časih ni prav nobena sramota, ako gre otrok bos po cesti, »nobel« bode pa lahko, ako se zopet povrnejo redne razmere.

Ij Rdeči križ. Ker stopijo rumene legitimacije električne cestne železnice v Ljubljani iz veljave, izide tem potom na vse p. t. opravnike Rdečega križa (dame in gospode) vljudna prošnja, to legitimacije v osrednji pisarni deželne in v gospejnega pomožnega društva Rdečega križa za Kranjsko v II. drž. gimnaziji, Strossmayerjeva ulica št. 1, soba št. 51 v I. nadstropju v času med 15. in 25. majnikom t. l. proti novi v rožnati barvi zamenjati.

Ij Popisovanje živine, prašičev, koz in ovac se vrši samo še jutri. Kdor zamudi oziroma sploh ne popiše svoje živine, bo v smislu zakona ostro kaznovan.

Ij Dotična oseba, ki je včeraj ob odhodu vlaka na Vrhniki ob 5. uri popoldne vzela iz mize v čakalnici zavitek blaga za obleke, se s tem pozivlja, da prinese istega takoj g. postajenačelniku, ker bi se jo moralo sicer naznaniti pristojni oblasti.

Restavracija pri »Levici« na Marije Terezije cesti je prevzel z dnem 6. maja gospod Peter Košak. Več o tem najde čitatelj v današnjem naznanilu med oglašji, na katero s tem posebej opozarjamo.

Ij Mestna zastavljavnica ljubljanska naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 11. t. m. redna mesečna dražba v mesecu maju 1915 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. ure popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranko pred dražbo. Za prostovoljno dražbo namenjene predmete naj prinesejo stranke dopoldne en dan pred vršujočo se dražbo v urad. Dragocenosti, kakor efekti večje vrednosti se od zato interesiranih oseb lahko ogledajo na dan dražbe od 9. do 12. ure dopoldne v uradnih prostorih.

Ij Tedenski prihranki šolske mladine. Za mesec april t. l. se je med mladino ljubljanskih ljudskih šol na tedenskih prihrankih zbralo 809 K 23 h, h katerim je prispevalo 3958 šolskih otrok; tako da pride na vsakega po 20 5 h.

Ij Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v torek dne 16. maja 1916 v mestnem vojaškem nastanitvalnem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v torek dne 16. maja; za III. mestni okraj (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v sredo dne 17. maja; v četrtek dne 18. maja ulice med Prešernovo ulico, Franca Jožefa cesto, Bleiweisovo cesto, Cesto na južni kolodvor in Miklošičevo cesto; za IV. mestni okraj (Št. Peterski okraj in Vodmat vzhodno Miklošičeve ceste) v petek dne 19. maja in v soboto dne 20. maja; od 22. maja 1916 naprej za Spodnje Šiško in za vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh. Uradne ure izplačevanja so od 3. do 6. ure popoldne. Stranke se prosijo, da se natančno drže teh določb.

Šolsivo.

Ij Šolska vest. Cesar je ravnatelju nemške gimnazije v Ljubljani Aleksandru Pucsko o priliki trajne upokojitve podelil naslov vladnega svetnika.

— Izpiti za učno izposobljenost na ljudskih in meščanskih šolah, ki so se vršili pred ljubljansko c. kr. izpraševalno komisijo pod predsedstvom gospoda deželnega šolskega nadzornika vladnega svetnika dr. Bezjaka, so se 5. t. m. končali. Izkušnjo so prestali: A. za meščanske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom (I. strokovna skupina): Kalin Ivana, prov. učiteljica v Ljubljani; Marija Kastelec (S. Klementina), učiteljica na zasebni dekliški ljudski šoli pri Uršulinkah v Ljubljani (z odliko); Matilda Majdič (M. Felicita), učiteljica na vadnici zasebnega učiteljskega pri Uršulinkah v Ljubljani; B. za ljudske šole z nemškim učnim jezikom in sloven-

ščino kot učnim predmetom: Bernik Avgusta, prov. učiteljica na nemški zasebni šoli v Trzinu; C. I. za ljudske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom: a) kandidati: Fišer Simon, prov. učitelj v Slivnici pri Celju; Gradišnik Stanislav, suplent, Klanšek Vincenc, prov. učitelj v Št. Janžu (za ljudske šole z nemškim učnim jezikom z odliko); Kovač Friderik, suplent v Železnikih; b) kandidatkinje: Ačman Ana, prov. učiteljica v Postojni; Ažman Antonija, suplentinja v Bučeh vasi; Drole Marija (S. Klementina), prov. učiteljica na zasebni dekliški ljudski šoli pri Uršulinkah v Skofiji Loki; Heinricher Doroteja, suplentinja v Trbojah; Janša Marija, prov. učiteljica v Bučeh vasi; Justin Ivana, prov. učiteljica v Slapu pri Vipavi; Končina Ivana, suplentinja v Rakitni; Kosec Ana, prov. učiteljica v Št. Janžu; Kovač Marija, prov. učiteljica v Velikem Trnu; Kralj Elizabeta (S. Kamila), prov. učiteljica na zasebni dekliški šoli pri Uršulinkah v Skofiji Loki; Križaj Karolina, prov. učiteljica v Dolenji vasi pri Senožcah; Lapajne Marta, suplentinja v Ljubljani; Levstik Albina, bivša poizkusna kandidatkinja na Vrhniki; Matek Marija, suplentinja v Mozirju; Meršnik Franciška, prov. učiteljica na zasebni dekliški ljudski šoli v Ljubljani; Mikolič Josipina, suplentinja v Novem mestu; Modic Alojzija, suplentinja v Cirknici; Pečlin Marija, prov. učiteljica v Trebelnem; Petrič Marija, proviz. učiteljica v Notranjih gorah; Pintarič Kristina, prov. učiteljica v Repnjah; Potisek Antonija, prov. učiteljica; Rott Marija, bivša prov. učiteljica v Ljubljani; Sever Melanija, suplentinja v Moravčah; Spetzler Avgusta, poizkusna kandidatkinja v Trebnjem; Stiene Hermina, prov. učiteljica v Kalu pri Št. Janžu; Štrenar Franciška, prov. učiteljica v Ostrožnem brdu; Tepina Valentina, suplentinja v Dražgošah; Zajec Amalija, poizkusna kandidatkinja v Vel. Gabru; II. za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: Rojina Vladimir, prov. učitelj na Prežganju. D. Dopolnilni izpit iz slovenščine kot učnega predmeta na meščanskih šolah z nemškim učnim jezikom je položila Keršič Marija (S. Jakobina), vadniška učiteljica na zasebni meščanski šoli pri Uršulinkah v Skofiji Loki. — Dve kandidatkinji (ena za meščanske in ena za ljudske šole) sta med izpitom odstopili; dveh kandidatov ni bilo k izkušnji.

— Iz ljudskošolske službe na štajerskem. Imenovana je prov. učiteljica v Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji Antonija Rebolj za def. učiteljico; def. učiteljica v Sv. Martinu Emilija Duller je imenovana za def. učiteljico na okoliški šoli v Slovenjem Gradcu. V trajni pokoj je stopila začasno vpok. učiteljica Roza Mahor roj. Černe v Makolah. Dež. šolski svet je sprejel naznanje ustanovitev francoskega tečaja za šolobvezne deklice, ki ne obiskujejo meščanske šole v Celju in tečaja za nemško književno zgodovino za šoli odrasle deklice v Celju; tečaja ustanovi strokovna učiteljica Melanija Premšak.

Naznanilo. Vljudno naznanjava da svo otvorila v soboto dne 6. maja na Marije Terezije cesti dobroznano

Restavracijo „pri Levu“.

Skrbela bodeva za dobro domačo kuhinjo, pristno vino ter vedno sveže pivo, na razpolago je lep senčnat vrt, za zabavo električen pianino. — Zahvaljujeva se vsem cenjenim gostom za dosedanje naklonjenost, priporočava se za nadaljnji obilni poset v novem podjetju, in bodeva za priporočitev v prijateljskih krogih zelo hvaležna.

S spoštovanjem

Peter in Josipina Košak.

Naročajte „Slovenca“!

Dobro ohranjen

Oliver pisalni stroj

se ceno prod. Gradišče 15 I. nad. levo.

Kneza Auerperga radioaktivno termalno kopališče
Toplice na Kranjskem

Sezona od 1. maja do 1. oktobra

Termalni-bazeni, posebne termalne kopeli, močvirne kopeli, itd.
Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ischias) eksudati, posledice zlomljenih kosti, itd.

Prospekti brezplačno pri kopal. ravnateljstvu.

Stanovanje

obstoječe iz 3 meblovanih sob in kuhinje, 1866 rod. bina 6 oseb za takoj. — Naslov pove uprava lista pod št. 1145.

Kupi se

hiša

takoj v Ljubljani ali okolici. Če mogoče I. nadstropna in nekaj vrta. Ponudbe na upravo lista pod št. 1142.

Decimalna tehtnica

z nosilnostjo 1000 kg, rabljena, a dobro ohranjena, se prod. — Polze se pri A. Zankl, sl. novl. Resljeva cesta 1, Ljubljana, 1147

Umrla je po noči na 10. Velikega travna 32 let stara zasebnica

Ema Einspieler

Pogreb bo v četrtek 11. t. m. ob 4. uri iz Strelške ulice št. 20 na pokopališče Sv. Križa.

Venci se hvaležno odklanjajo. Priporočamo umrlu v blag spomin in molitev.

Ljubljana, 10. Vel. travna 1916.

žalujoči ostali.

Kuharico,

veščo kuhanja, pobožno, srednje starosti, varčno, sposobno voditi malo gospodarstvo, išče samostojni župnik na deželi. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod št. 1125.

Salami

se oddajo pri

Vnovčevalnici za živino Ljubljana, Dunajska cesta 29.

Na prometnem kraju se takoj odda v najem

lokal

za trgovino s skladiščem in kletjo. Pojasnila daje Gabersčik, Dvorski trg 3-II. nadstropje.

Izobražena gospodična

s 1000 K kavcije, ki je službovala le v večjih trgovinah kot blagajničarka in prodajalka, išče primerne službe v mestu ali izvan mesta. Cenj. ponudbe pod „Poštena 1092“ na upravo lista.

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo izdelanih oblek za

moške, ženske in dečke.

2371 Velika izbir

površnih jopic

za dame in deklice.

„Pri Škofu“.

Pred Skofijo št. 3, Lingarjeva in Medarska ulica.

Podružnica tvrde R. MIKLAUC.

Vabilo

rednemu občnemu zboru

Centralne posojilnice

registrirane zadruge z omejeno zavezo

v Gorici, začasno v Ljubljani,

ki se bode vršil

v četrtek dne 25. maja 1916 ob 10. uri zjutraj v uradnih prostorih, Pražakova ulica 3. II. nadstropje, se sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. a) potrjenje računskega sklepa za upravo leto 1915,
b) določba o uporabi dobička,
c) določba višine obresti deležem.
4. Morebitni predlogi.

Načelstvo.

S potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena hčerka, oziroma sestra, gospodična

Nežica Detela

učiteljica v Kranjski gori,

danes zjutraj v 31. letu svoje starosti, po dolgi, mučni bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajočo, v Gospodu zaspa.

Pogreb predrage rajnice bo v četrtek 11. t. m., ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 93 na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah. Predrago rajnico priporočamo spominu v molitvi; venci se hvaležno odklanjajo.

V LJUBLJANI, dne 10. maja 1916.

Anton Detela,
c. kr. profesor v Kranju,
sedaj pri vojakih,
Fran Detela,
jurist, sedaj vojni vjetnik
na Ruskem,
brata.

Dr. Frano Detela,
vladni svetnik,
gimn. ravnatelj v p.
oče.

Angela Detela,
Marija Detela,
učiteljica v Ljubljani,
Lucija Detela,
pomožna učiteljica
v Ljubljani,
sestre.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala.

Globoko ginjeni po tako velikem sočustvovanju povodom smrti in vsled tako številne udeležbe pri pogrebu našega ljubega očeta, svaaka, deda in praded

cesarskega svetnika

Fran Doberlet-a

izrekamo tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo zastopnikom visoke c. kr. deželne vlade, kranjskega deželnega odbora, c. kr. policijskega ravnateljstva, mesta Ljubljane, trgovske in obrtne zbornice, Kranjske hranilnice, društva „Rdečega Križa“, dalje ljubljani, nem. telovadnemu društvu in preč. duhovščini za častno spremstvo kakor tudi za krasne darovane vence.

Korporacijam gasilnih društev kranjskih, katerih oče je bil naš oče, kakor tudi vodstvom obeh deželnih zvez gasilnih društev naša posebna zahvala za tako številno udeležbo kljub težavam sedanjega časa.

Konečno izrekamo najiskrenejšo zahvalo mestnemu pogrebniemu zavodu in posebej njenemu ravnatelju za vso oskrbo in ljubeznivo naklonjenost v teh težkih urah.

Ljubljana, dne 9. maja 1916.

Globoko žalujoči ostali.

Baden Sanatorij Gutenbrunn
pri Dunaju. Šofzdravnika: dr. pl. Aufschneider
in oas. svet. dr. Podsanradsky.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah
Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2426

Vina

300 hekt, starega in novega alodialnega

slivovke

10 hekt, stare domače, se prod. Vprašanja na: **MARKO MILEUSNIČ**, 1102 narodni zastopnik, ZAGREB, telef. 352.

KAVA!

Kava že zmleta že s sladkorjem in vsemi primesi v kockah za 1/2 l kave. Ena taka kocka stane samo 24 vinarjev. 500 K plačam tistemu, kateri mora reči, da ni vredno. Navodilo za pripravljanje se glasi: 1 taka kocka v 1/2 litru vode 5 minut kuhati, od ognja vzeti 2 minuti pokrito pustiti in najboljša sladka kava je gotova. Po pošti pošiljam najmanj 20 kock to je 1 kg za 480 K. Ovoje se zaračuna po lastni ceni. Pošilja se po povzetju. Sprejemem pa naročeno blago tudi nazaj če kateremu ne ugaja. 100 kock znižana cena K 22.— Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica **Ivan Urek, Ljubljana 4.** Mestni trg 13.

Revizija žrebanj

pod jamstvom za vse srečke od njih početka kakor tudi za poznejšo zaznambo. Pristojbina K 1.— pri banki **S. FISCHER, Dunaj, IX.** 286 **Währingerstr. 41.**

VINO

naravno ima napredaj v večji množini

»Goriško vinarsko društvo«

sedaj v Prvačini in Kobdilu

po zmerno nizkih cenah. 756

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima v zalogi sledeča krmila:

Orehove tropine (cele) v ploščah po K 84— in zmlete a K 87— za 100 kg brez vreč.

Rapsve tropine v ploščah po 76 K brez vreč a 100 kg.

Olupke sladkorne pese v balah in vrečah po 50 kg a K 53— za 100 kg brez vreč.

Sladkorno krvno klajo po 48 K a 100 kg z vrečama vred.

Poljedelci! Naročajte pri Gospodarski zvezi semena, ječmen, domačo in nemško deteljo, grašico. Semensko koruzo za zeleno krmo dobimo!

Kmetovalci! Prekrbite si od Gospodarske zveze kajnita, kalijevo sol, 8% kalijev, 18—20% mineralni in kostni superfosfat, mešana gnojila, zlasti 14% žlindro, ki se dobi v papirnatih vrečah po 50 kg za K 10— a 100 kg z vrečo vred. Naročniki naj dostavljajo lastne vreče franco naš naslov, sicer se naročila ne bodo mogla izvršiti, ker železnica v papirnatih vrečah blaga ne sprejema. Dobi se tudi v platnenih vrečah po 1320 K a 100 kg z vrečo vred.

Gospodarska zveza pa **nakupuje** tudi po najugodnejših cenah koruzne storže, ajdove, prosene in druge plevne.

Poljedelske stroje, motorje, mlatilnice itd. naročajte le pri **Gospodarski Zvezi**.

Na prodaj ima

za kuho **brinje** **brinjevice**

v poljubnih množinah po nizki ceni

tvrdka **Ivan Jelačin v Ljubljani.** 814

Vojaške 938

narodne pesmi

za 4 glasove. Izdajatelj **Fran Marolt**, učitelj, Ljubljana. Cena vezanemu izvodu K 150, v platnu K 180.

Naročajo se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Kdor hoče zaslužiti

poleg dnevnega zaslužka dnevno do K 10.—, naj pošlje svoj naslov na **Milan Perhavec, Trst,** Via Maria Teresa 15, I.

Jabolka

lepe štajerske mošankarje, ima večjo zalogo in oddaja na debelo in drobno (najmanj 10 kg) tvrdka: **IVAN JELAČIN, Ljubljana**

Valvazorjev trg.

1112

Ivan Gričar

Šelenburgova ulica 3

Zaloga

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke.

Najnovejše bluze za dame
A. & E. Skaberné
Mestni trg št. 10

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neugodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanih koncem leta 1914. K 173.490.838—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.02276

V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.23266

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

Melasna krmila za živino

razpošilja deželna centrala krmil v Ljubljani, Turjaški trg št. 3, v vrečah po 50 kg. Cena je 35.— K za 100 kg.

Zadružna zveza v Ljubljani

Dunajska cesta šte. 38

sprejema

prijave za IV. avstrijsko vojno posojilo

in sicer za **5 1/2 %** amortizacijsko državno posojilo po 9250 K t. j. za vsakih 100 K se plača le 9250 K

5 1/2 % državne zakladne liste po 95— K

t. j. za vsakih 100 K se plača le 95— K.

1000

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju,

sprejema prijave na:

Četrto 5 1/2 %no avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih.

5 1/2 % 40letno d. p. amort. drž. posojilo po K 9250 netto za K 100— nominale, 5 1/2 % d. p. dne 1. junija 1923 vračljive državne zakladnice po K 95.— netto za K 100— nominale.

Subskripcija se vrši od 17. aprila do inkl. 15. maja 1916.